Ч. 128 (12.784). Львів, пятниця 12. червня 1931. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

СЛОВА І ДІЛА.

I

Дуже важним а подекуди рішаючим чинником в боротьбі є дуже часто не фактичне відношення сил, але моральний настрій, завзяття і віра в перемогу. Як в оружній боротьбі завданням стратегії є віднайти слабші, незабезпечені місця противника і, ударивши в них цілою силою, зломити його, — так у мирному суперництві ходить про те, щоби приспати чуйність свого противника, відвернути його увагу від дійсности та грозячої йому небезпеки і таким чином зробити його податливішим для власних експериментів і цілей. Ослаблюючи свого суперника морально, старається противник сам задержати, а то й збільшити свою боездатність.

Від кількох тижнів розпочала частина польської преси т. зв. „мирний наступ“ в напрямі польсько-українського зближення, не подаючи поза потоками фразеольоґії нічого конкретного. В тому самому часі друга частина польської преси остерігає польську суспільність перед т. зв. моральною демобілізацією, заявляючи виразно, що „моральне роззброєння булоб рівнозначне з безборонністю“*). А одночасно факти життя доказують наглядно, що у відносинах поляків до українців нічого не змінилося і нема найменших познак на якунебудь зміну на краще.

Не тільки не заноситься на те, щоби привернено нам українські школи, але польонізація поступає консеквентно далі, українських учителів звільняється зі служби, або пенсіонується і не допускається їх навіть до приватної служби, а перед українськими учнями замикається двері до школи для дальшого образування.

На нашу кооперацію кладеться важку руку, а на Волині адміністрація просто її розвязує. Адміністраційна влада всупереч рішенню найвищого адміністраційного трибуналу карами старається присилувати наше духовенство до польського урядування.

Цензурні відносини того роду, що конфіскується вже не тільки дослівні переклади з польської преси, але й передруки несконфіскованих в українських часописах статтей, ба, навіть знесені конфіскати**).

Бувші і теперішні українські посли томляться по тюрмах, де перебувають крім них сотки українських вязнів, засуджених або тих, що не можуть діждатися судових розправ. Нові арештування, відомі подвиги всяких „Стшельцуф“ і т. п. організацій не переводяться.

Словом нічого не вказує на якунебудь зміну у відношенні поляків до українців. Навпаки — внаслідок такого вимкового стану річей відносини загострюються і пропасть між обома народами поглиблюється.

II.

В нашому органі з 9. червня ц. р. повідомили ми українське громадянство, що тернопільське староство відмовило дозволу на відкриття діточих садків „Рідної Школи“ в громадах: **Баворів, Бушнів, Борки Великі і Ходачків Великий**, а на внесений тернопільським повітовим Кружком „Рідної Школи“ рекурс тернопільське воєвідство рескриптом з дня 16. травня 1931 р. затвердило заборону староства. В мотивах подало воєвідство, що цей замір тернопільського Кружка „Р. Школи“ нарушує його статут, бо „простягає діяльність“ поза границі міста Тернополя, а крім того „нарушує компетенцію інших рівнорядних Кружків“.

Повищі мотиви не річевого, але чисто формального характеру не мають ніякої стійности і є доказом, що дотичний референт тернопільського воєвідського уряду не є обізнаний з постановами статуту „Рідної Школи“, бо: 1) § 18. статуту „Рідної Школи“ постановляє:

„Один Кружок **може обіймати більше громад, приділених Головною Управою** або органом нею уповажненим“.

2) § 43. статуту „Рідної Школи“ у кінцевому відступі постановляє:

„Нагляд над діяльністю Кружків певної области доручує Головна Управа Повітовому Союзові Кружків або **одному з Кружків** як свому відпоручникові“.

По засягненим нами інофрмаціям Головна Управа „Рідної Школи“ приділила всі громади тернопільського повіту повітовому Кружкові „Р. Ш.“ в Тернополі та поручила йому нагляд над діяльністю всіх місцевих Кружків „Р. Ш.“ на области тернопільського повіту. З огляду на те, мотиви воєвідського рескрипту, очевидно, нестійні, а вслід за тим і сам рескрипт не має законного узасаднення.

Та нам ходить не так про формальний бік справи, яким воєвідський рескрипт старається — хоч невдатно — упозорувати відмовне рішення, як про річевий бік, про саму суть справи.

Сезонові діточі садки для дітей в передшкільному віці — це необхідна конечність для громад, яких мешканці в часі сезонових польових робіт (сапання і підгортання, сінокоси, жнива і т. п.) оставляють дітей дома на ласку Божу. Буває, що родичі замикають їх у хаті і вони — забавляючись сірниками — спричинюють пожежу, при чому нерідко самі гинуть страшною смертю, а нераз і ціле село йде з вогнем, або — виростаючи на вулиці без опіки і догляду — набирають поганих норовів, а нераз попадають у каліки, топляться в ріці або гинуть під колесами возів і самоходів.

І цього року польська преса (яку певне читають і в тернопільському воєвідстві) принесла цілу низку вістей про пожежі, спричинені переважно оттакими маленькими дітьми, полишеними без нагляду й опіки. Один тільки „Век Нови“ одної днини занотував пять таких пожеж. А скільки то пожеж було і ще буде ненотованих пресою...

І ще одно: Всі будинки мусять бути з уряду обезпечені в державному обезпеченевому товаристві (тільки частина їхньої вартости може бути — на бажання — обезпечена в „Дністрі“). Отже такі пожежі наносять шкоди не тільки власникам будинків, але й державі.

Одначе це все не переконує воєвідський уряд в Тернополі про необхідність сезонових діточих садків по наших громадах. На всі заходи заінтересованих громадян та компетентних орґанізацій є там тільки неґативна відповідь. Одначе, чи воно доцільне та чи йде в парі з медоточивими фразами одної частини польської преси про потребу направи польсько-українських взаємин — цього не можна сказати. Словом: діла йдуть у розріз зі словами.

—o—

*) „Ilustrowany Kurjer Codzienny“ з 18. IV. 1931 р.

**) Як відомо — конфіскату українського національного гимну „Ще не вмерла Україна“ в календарі „Золотий Колос“ знесено, а опісля той гимн сконфісковано наново в Тернополі.

Після румунських виборів.

Українці матимуть тільки одного посла й одного сенатора.

Вибори до парляменту й сенату в Румунії, при яких, як і можна було надіятися, діялися великі зловживання в користь правительственної лісти, покінчилися небувало високою перемогою уряду. Ліста правительственних ґруп, стягнувши на себе 47.84 проц. усіх голосів при виборах до парляменту, дістала на основі виборчої ординації, яка ставить в упривілеєне становище всі більші ґрупи, аж 299 мандатів (на всіх 387). При виборах до сенату перемога уряду ще більша, так, що він в обох палатах має величезну перевагу і не потребує звертати просто ніякої уваги на опозицію.

Щодо українських заступників, то їх буде тепер всього двох: один (д-р В. Залозецький) в парляменті й один (д-р Денис Маер-Михальський) у сенаті. Кандидатура ред. Юрія Сербинюка, що стояв у сторожинецькому повіті на третьому місці, перепала, бо там вийшов лиш один кандидат з правительственної лісти. Таким робом пакт Української Нац. Партії з урядом, на основі якого українці мали задержати дотеперішній стан посідання (2 послів і 1 сенатора), покінчився для У. Н. Партії невдачею. Українці не тільки нічого не зискали, а ще й стратили один мандат, здобутий свого часу при доповняючих виборах.

Отся програна У. Н. Партії довела до того, що деякі українські громадяни творять тепер на малій Буковині другу, ніби опозиційну до уряду національну партію. Що з цього невдоволення в українських кругах ще вийде, покищо годі передбачити

—o—

НА ЧИСТІ ВОДИ.

Реферат інж. М. Творидла про господарське положення „Просвіти“, виголошений на Загальних Зборах Т-ва дня 4. червня 1931 р.

IV. Господарка у маєтках „Просвіти“ Милування, Угерці Винявські, Грабовець і справа закупна книжок у накладні Оренштайна.

Та перейдім окремо важніші заміти щодо господарки „Просвіти“. Зачнім від Милування. На землях Сх. Галичини є два людові університети. У Дорнфельді коло Львова — німецький і в Милуванні — український. Знаю оба. Наш майже не уступає сьогодні по ґрунтовній відбудові німецькому, але удержання університету в Дорнфельді коштує місячно з року на рік великі гроші. А Милування? „Просвіта“ витратившись, не має сил, щоби дотувати і тому лишила школу виключно на доходи з господарства, зложеного з 235 морґів ґрунту (докладно 137 гектарів) без сіножатей, у більшости кепського, у великому відсотку пасовиськового, з вимогами меліорації. Це правдо одинока в Европі поза Данією школа, що не має допомоги, а щойно в останніх роках дістала її від Міністерства Рільництва на удержання учителів. І дивне. Ніколи майже не писали в нас про те, чи добра ця школа, навіть не інтересувався ніхто, чи вона взагалі є і чим живе. Мало хто був цікавий побачити її та її учеників, прослідити методи навчання, а про допомогу для неї то й мови нема. Зате **милуванська стайня** стала знаною куди більше ніж школа, стала історичною, бо критики уважали за свій обовязок підняти крик, що будова цієї стайні за дорога, хоч ніхто з них не бачив ні тієї стайні, ні кошторису. А вже до обмерзіння можна було слухати від тих, що може ніякої господарської школи не виділи, всякі поучення, як не повинна „Про-

світа" вести милованської школи. Негація, це найлекша метода у людей, яким важко конструктивно думати.

Але вкінці втихло. Зате прийшла друга милованська тема т. зв. **„Лазки"**. Ці „Лазки" стали неменше голосними від стайні. Мене раз питали поважніші люди в дискусії про „Просвіту", по- що „Просвіта" продає 1000-морговий фільварок Лазки. А хто був у Милованні, той знає, що „Лазки" куплені „Просвітою" майже за безцін, бо за марки. виносять 130 моргів, — лежать у місці дуже неприступному для двора, придатні тільки на пасовисько і то лихе. Вимагають меліорації та хоч одного будинку на літне пасовисько і не є таким ельдорадом, як його критики оспівували. А стали „Лазки" голосними ось чому: коли в „Просвіті" тяжко було прийти в 1928 р. з поданих вище причин до бюджетової рівноваги, бо відсотки зїдали капітал і гальмували розпочату освітню працю, а не можна було цієї праці переривати, бо це булоб національним гріхом, секретар „Просвіти" ред. Мудрий підняв у томуж році на Заг. Зборі вперше думку продажі „Лазок". З тією пропозицією прийшов і я в 1929 р. уже на Гол. Виділ, бо краще відтяти палець, ніж відтак цілу руку. Це було ще тоді, як відсотки не робили в „Просвіті" надмірних труднощів, але вже зачинали даватися в знаки, як ще ґрунт мав ціну, а люди гроші. Але коли часописи деяких напрямків підхопили проект продажі та наробили такого крику, що — мовляв — Виділ пхає „Просвіту" в руїну продажею „Лазок", Виділ її відложив. І зле зробив, що відложив. Сьогодні ґрунт упав на ціні, люди грошей не мають, а довги „Просвіти" зросли завдяки відсоткам так, що продажа Лазок, навіть при найкращих умовинах купна-продажі, вже не вистарчає. Але ті ніби прихильники „Просвіти" зробили своє. Освітня праця направду сильно загальмована. Виділ журиться вже не нею, а далеко більше виходом з фінансових клопотів.

А тепер **Угерці.** Угерці були знищені у воєнних часах так, немов би камінь на камені не лишився, поле розібрали люди, ну, і очевидно не хотіли платити ніяких чиншів. Коли там появився пок. голова „Просвіти" Кивелюк з інж. Мудраком, то їх арештовано. І на таку розкіш пхають годі, ще за бл. п. Кивелюка, директора „Просвіти" Гапяка. Він робить умову, їде до Угерець і працює. І все йде добре. Угерці відбудовує доходами з власного господарства, без найменшої допомоги з централі. Усі провірки і комісії виказують правильність праці. Аж ось їде в 1929 р. одна комісія на провірку і находить неправильности. І ще не провірено, чи заміти комісії стійні, а вже сила анонімів заясніла тут повним блеском. Появляється у „Службовику" перша вістка, що Гапяк допустився там зловживань на шкоду „Просвіти" на 80.000 зол. З чого? — питаю. З 240 моргів (докладно 144 гектарів) поля здобути і сховати собі в часах господарської скрути на протязі 8 літ аж таку квоту, то хіба вже мусіло би щезнути й поле. І посипалися на „Просвіту" атаки. Гапяк резиґнує, відкликується на мировий суд, так, як це передбачує умова. Суд зложений з пп. радн. Каратницького, інж. Мудрака і д-ра Федака, виказує по докладній провірці, що все стоїть на місці, та ще й будинки побудовані. Суд вирішує, що „п. Гапяк Товариству „Просвіта" добре заслужився". А вислід такий, що суд звільнив Гапяка від будови ще одного будинку (стайні), до якого Гапяк був зобовязаний, бо Гапяк вже дав „Просвіті" відбудовою Угерець такі великі вклади, що містять у собі і цей будинок. І аж щойно тепер „Просвіта" дякуючи крикам направду стратила, так як Гапяк був уже звільнений від будови. Він має — так каже присуд — звернути „Просвіті" ще 4.500 зол.

Але крикуни жаждуть крови. І ось пригадали собі з нагоди сьогоднішніх Зборів „Нові Шляхи" справу Угерець і пишуть в 5. ч. ось так: „Колиж до того прилучується ганебна господарка Просвіти в центрі у Львові (безглузде задовження Просвіти на 700 тис. золотих Оренштайнові, безправне вирубування 40 моргів лісу в Угерцях у користь приватного підприємця), то перед „Просвітою" виринає питання, або добути за всяку ціну якого пів міліончика золотих допомоги, або самим викинути себе з ганьбою з „Просвіти". Знов дивні обчислення. Є в Угерцях усього 60 морґів ліса і фаховці лісники-інжиніри ствердили, що Гапяк не знищив того ліса, а хто був, чи буде в Угерцях, той побачить, що ліс стояв і стоїть, що в нічому не переступлено лісових приписів. Це ствердив також згаданий суд. Але „Нові Шляхи", з яких ніхто ще досі в Угерцях не був, таки не вірять судові, бо знають, що на 60 морґів лісу є 40 вирубаних. І виходить, що ніяка сила не переконає, коли хочеться обвинувачувати, що всеж таки провід „Просвіти" вирубав ліс у користь приватного підприємця*).

*) Є ще Грабовець, 77 гектарів, дар Кніґиницького. Але що ніхто ще за нього не згадував, не буду і я. Скажу лиш, що він винайманий, приносить чинш.

Дайте моральну й матеріяльну поміч тим, котрі впали жертвою найвищого громадянського обовязку!

Але коли „Н. Шляхи" згадали про задовження „Просвіти" на 700 тис. золотих Оренштайнові, то і про ті довги треба заговорити. Я вже згадав, що весь довг „Просвіти" виносить разом з відновленим стипендійним фондом, з днем 22 травня ц. р. 566.461.25 зол. Тому дивно, що „Н. Шляхам" вийшло немовто „Просвіта" винна самому лиш Оренштайнові аж 700.000 зол. По правді, справа з Оренштайном мається ось так: коли зараз з повоєнною відновою читалень виявилася велика потреба книжок і був на них великий попит, а на друк власних книжок годі було чекати бо це тріválоб задовго, трапилася нагода набути їх в Оренштайна і книжки рішено в нього набути. Рішено це тимбільше, що й еміґрація домагалася цього. За границею, мовляв, марнуються наші книжки, а край їх потребує. Калькульовано так: на 2000 читалень по 300 зол. на бібліотеку дає 600.000 зол. Бібліотека за 300 зол. на читальню не велика і тягар на читальню не великий тим більше, що на пятилітні сплати. Рабати від книжок виносили 45 проц., себто торговельний інтерес добрий, тимбільше, що фаховці вибирали ці книжки і поручали їх „Просвіті". Значить книжки підуть і „Просвіта" буде мати доходи на свої видання. Усіх книжок куплено за 260.606.00 зол. Була надія, що „Просвіта" просто засипле край найліпшими своїми книжками, бо — скажім нинішнім технічним словом — демпінґовими цінами.

Наші фахові школи.

У „Ділі" з дня 6. ц. м. ч. 123. поміщено зазив під заголовком „Вписуйте діти до **одинокої** (підчеркнення наше) середньої фахової школи з правом прилюдности СС. Василіянок у Львові".

Тому, що славити Бога, ця школа не є одинока і ми маємо фахових шкіл куди більше, подаємо їх спис, після урядового виказу Кураторії львівської шкільної округи з дня 25. травня 1931. („Урядовий Дневник Кураторії" з 25. травня ц. р. ч. 5.). Цей виказ розіслала Кураторія до управ усіх ґімназій, учительських семинарій і шкільних повітових Рад для пропаганди фахового шкільництва.

I. У цім списку зпоміж наших шкіл на першому місці поміщена **„Торговельна Школа Т-ва „Просвіта" у Львові,** вул. Корняктів ч. 1. Це є найстарша, бо ще в 1911 р. заснована наша фахова середня школа з усіми правами прилюдних шкіл. Наука у ній тревае три роки, а до школи приймається хлопців і дівчат з покінченою 7-кл. всенародньої або 3-кл. середньої школи. При школі є однорічний **торговельний курс** для абсольвентів 6-кл. середньої школи і річний **курс для абітурієнтів,** на який приймається тільки з іспитом зрілости. Школа і курси мають кооперативний напрям. Перший випуск абсольвентів вийшов зі школи 1914 р. і тепер уже сотні вихованків школи займають ріжні навіть начальні становища у наших кооперативах, або веде власні підприємства. Деякі знайшли теж приміщення в державній службі, самоуправних установах, в яких наші абсольвенти мають права урядників другої катеґорії, нарівні з матуристами, а також у Касах Хорих і т. п.

II. **Жіноча Школа Ремесла Кооперативи „Труд" у Львові,** Ринок ч. 39. Вона заснована ще в 1913 р., але довший час була нечинна. Відновлена в минулому році. Вона приймає дівчат вже по 5-ій кл. всенародньої школи. Наука тріває в ній 3 роки. Школа має на меті виобразувати фахові робітниці кравецтва і білизнярства. Її покінчення дає право на самостійне ведення підприємства. Учать у ній шиття, крою, моднярства, всяких ручних робіт і загально образуючих предметів. Попередніми роками учениці цієї школи побирали науку в доповняючих школах і багато з них працює вже у власних підприємствах та веде курси шиття і крою по селах і місточках.

III. **Фахова Жіноча Школа СС. Василіянок у Львові,** заснована 1928 р., про яку була в „Ділі" ч. 123 обширна інформація.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 12. ЧЕРВНЯ 1931.

А. СВЄНЦІЦКА. 3)

За східний обряд.

Що таке унія? — Елементи насильства. — Дрібничковість і політиканство. — Нема евангельських чеснот.

Що таке унія? Яку ролю вона грала в історії українського народу? Чим вона повинна бути? Питання ці насуваються самі собою. Тут можуть бути тільки два погляди: або унія є скритою формою латинізації і необхідним шляхом до римо-католицтва, або вона є символом далекого ідеалу справжнього обєднання у Христі двох церков: православної-східної і католицької-західної.

Для латинізаторів правдивою церквою є тільки римо-католицтво, правдивим обрядом є тільки обряд римський. Східне католицтво вважають вони нижчою формою церкви, а східний обряд тільки забавкою для нерозумного та неосвіченого люду, що не розуміється на правильній вірі. Латинізатори певні того, що люд згодом зрозуміє виключну правдивість римської церкви і „добровільно" покине свою віру. Сьогодні ми добре знаємо, як ця добровільність виглядала у XVII. і XVIII. вв., та й не так ще давно було Жабче, та почався може одинокий в історії монстрпроцес за ревіндикацію сотень і сотень церков на православній Волині.

Нам доводиться навіть читати покірливе письмо митрополита православної автокефальної церкви у Польщі до уряду в справі охорони православної шкільної дітвори перед ріжними насильними способами над свободою їхньої віри та перед систематичним понижуванням їх релігійного почування. І в цих випадках говорять таки про акти „добровільного" переходу з православя на латинство.

Справа східної унії на землях українського і білоруського народу, мала протягом історії неодин доказ нещирости та насильної акції. Божне гордий, незалежний народ приймав унію, а вбогий, гноблений політично, соціяльно та економічно! Ріжниці між двома католицизмами зрозумів дуже добре сам нарід, відріжняючи свою „хлопську" віру від віри „панської".

У глибині серця навіть римські сфери відчувають жалюгідне положення східної унії. Вони відчувають, що в унії східна церква була несправедливо понижена, що Рим не виявив достаточної скількости християнської любови та належної пошани для прадавніх і первісних традицій східної церкви. Літ 20 тому князь Макс Саксонський, гарячий прихильник ідеї справжнього обєднання обох церков, з великою відвагою заговорив про те, що положення східних уніятів далеке від того, щоби взагалі піддержувати ідею злуки церков, та що бажаним булоб видіти їх обєднаними з Римом дещо досконалішими способами, що відповідали би повазі східної церкви. Особливо вказував він на заслуги східної церкви та на неправильність і недоцільність латинізації уніятської церкви з вищого релігійного погляду.

Дійсно треба сказати, що досі в уніяній праці не проявили ані ширшого розмаху, ані творчого духа. Дрібничковість та побічні політичні цілі, що скривалися поза формою церковних справ, мали більше впливу на хід унії, як щире бажання єднання себе в Христі. З історії знаємо, що були часи, коли унію поширяли з ненавистю, а не любовю до народу, та часто причиняли йому глибоку кривду.

Історія нічого не говорить за те, щоби західна церковна єрархія подала руку помочі гнобленому народові, щоби взяла у свою опіку слабих перед насильством. Латинські місіонері не йшли слідами Євангельського Самаританина, що поспішив з помічю побитому розбійниками. Предивний процес польського епископату за ревіндикацію православних церков у той час, коли православна церква зазнала стільки кровавих жертв на Радянщині ледви чи може переконати віруючих про панування християнського духа у місіонарській праці.

Мамона та політиканство у церковних справах завсіди сильно вражають світську людину.

Ось наприклад, коли використовують політичну слабість народу і наспіх творять нову форму польської унії на Волині, саме після голосного походу проти православного населення тоїж Волині, то це тільки засіб наскрізь політичний, без дрібки святого вогню євангельської любови. І виходить, що костел хоче спольонізувати церкву, подібно, як державність намагається спольонізувати народність. І в цьому випадку очевидною стає мета унії на Волині: роздробити та розділити український нарід цієї землі, поріжнити поодинокі частини, відділити їх духово одна від одної і поглибити ріжниці, що від віків склалися між Волинню і Галичиною. Кінцевим вислідом усього стане те, що Галичина в духовому життю не зможе получитися з Волинню, коли нині галицька унія не може відповідати завданню католицької місії на Волині.

(Продовження буде.)

—o—

IV. **Торговельні Курси О. Скрентовича в Станиславові**, які мають стати завязком Торговельної Школи.

Далі йдуть **фахові доповняючі школи**, а саме по 2 школи (мужеська і жіноча) **ім. Грінченка УПТ** у Львові та Перемишлі, 2 мужеські в Тернополі і Станиславові. Ці школи ведуть науку для термінаторів через 3 роки в пополудневих годинах, а їх завданням є уділювати молоді, що працює в ремеслі, промислі або торговлі теоретичне і практичне знання, потрібне при виконуванні їх знання. Учать в них загально-образуючих і фахових предметів. Покінчення школи і зложення кінцевого іспиту дає патент на челядника, а по відбутті дальшої практики — майстра. Отже є рівнозначні з покінченням державних фахових шкіл.

Д. К.

—o—

Величава українська маніфестація в Тернополі.

Тисячі учасників у поході, 10 дутих орхестр і 530 кіннотчиків у бандерії.

З ІСТОРІЇ ФІЛІЇ „ПРОСВІТИ“ В ТЕРНОПОЛІ.

В неділю, дня 7. червня ц. р. святкувала Тернопільщина пятьдесятьпятьліття істнування філії „Просвіти“ в Тернополі, що повстала як перша філія „Просвіти“ на провінції в Галичині ще в 1876 р. заходом тодішнього професора учительської семинарії пок. Олександра Барвінського, який для просвітньої організації на Поділлі положив великі заслуги. Довший час діяльність тернопільської філії обіймала не тільки тернопільський повіт, але й усі сусідні подільські повіти аж по Копичинеччину включно і клала основи під вироблення української національної свідомости нашого населення на Поділлі. Попри основника і довголітнього просвітянського діяча пок. Ол. Барвінського заслужилися для розвитку філії у передвоєнних часах пок. д-р Володимир Лучаківський, адвокат і бурмістр Тернополя, пок. адвокат д-р Іван Лошнів, довголітній діяльний голова філії, пок. о. Евстахій Цурковський, парох у Настасові, як один з перших організаторів читалень, пок. о. Ізидор Глинський, парох у Буцневі, що дарував значну скількість книжок для бібліотеки філії, о. канонік Володимир Громницький, парох у Тернополі, що довгий час працював у виділі філії, а безпосередньо перед світовою війною адвокат д-р Ізидор Голубович як голова і проф. Іван Боднар як секретар виділу філії, що був одним з найдовших членів виділу філії (від 1906 до 1922 р. включно). Заходами д-ра Голубовича і проф. Боднара закуплено у 1912 р. каменицю при вулиці Міцкевича ч. 11. в Тернополі з рядом інших будинків і великою площею, що стало підставою теперішнього матеріяльного уґрунтування товариства. Від 1924 р. на чолі філії „Просвіти“ стоїть досі проф. Ілярій Брикович, що далі невпинно дбає про розвій філії. Нині є вона одною з перших у краю. Після останнього звіту за 1930 рік з кінцем року 1930 ґуртувала вона 1018 членів матірного товариства, найвище число з усіх філій у краю. Число читалень обєднаних у філії в тернопільському повіті виносить 90 на всіх 85 громад Тернопільщини, бо деякі громади мають по дві читальні, а Купчинці навіть 3. Філія має значну, як на наші відносини, бібліотеку для ужитку членів і читалень, що числить 3217 скатальоґованих томів, а около 1600 досі ще нескатальоґованих. Число усіх членів по читальнях філії „Просвіти“ в тернопільському повіті виносить 6003. Число книжок у читальняних бібліотеках виносить 13.016, число аматорських читальняних ґуртків 74, число читальняних хорів 11, читальняних орхестр 14. У 1930 році до вересня ц. р. (пізніше була пацифікація) в 70-ти читальнях було 285 театральних аматорських вистав. У тернопільському повіті 32 читальні мають свої власні домівки, деякі з них навіть величаві, 4 читальні мають домівки на церковних площах, 11 читалень будує в ц. р. свої домівки, 11 читалень закупило вже площі під будову власних домівок і має їх будувати в найближчому часі, а 14 читалень збирає фонди на купно площі під будову дому. Тільки в кількох громадах, де нема навіть кільканацять наших родин, нема читалень „Просвіти“, бо це чисто польські села, як у Почапинцях, Плотичі і в Чернилові Мазовецькім. Москвофільства в повіті нема навіть найменшого сліду, а наше національно освідомлене село дає відпір польонізаційному походові.

ЛАВИ НАРОДУ ПЛИВУТЬ ДО МІСТА.

В неділю 7. ц. м. від ранніх годин йдуть і ідуть до міста маси народу. Села йдуть зорґанізовано з таблицями відносної читальні на переді. Староство дало вправді дозвіл на свято і похід, але державна поліція в богатьох місцях робила перепони, записуючи тих, що йшли на свято. Від читальників з Драґанівки постерунковi відібрали недалеко Буцнова таблицю з написом читальні „Просвіти“ в Драґанівці, а в самім Тернополі від тернопільської читальні прапор, дозволения староством. Постерунковi з Ігровиці списували всіх, хто йшов до Тернополя на свято. В Ходачкові Малім поліція ходила навіть по хатах і відстрашувала людей від того, щоби йшли до Тернополя, бо буде зле. Так було майже всюди. Навіть у Тернополі поліція на торговиці, де була збірка бандерії, стягала з коней тих кіннотчиків, що мали на собі ленти і ті ленти з них здирала. Перед вїздом до міста поліція робила навіть ревізії на фірах, якими їхали селяни на свято. Члени Стшельца виступили чинно проти учасників походу і місцями по селах нападали на похід, але дістали від учасників доброго прочухана. На свято прибули члени читалень навіть з таких громад, де наших є небогато, як з Конопківки, Білоскірки, Застінки і Драґанівки. Зорґанізовані походи з Тернопільщини були з 63 громад з окремими написами на таблицях, що їх несено на переді походу. Приїхало 40 селян і селянок з двох далеких сіл (около 9 миль) зі Зеленої і Паївки в Грималівщині, що припадково довідалися про свято, бо читалень у чужих повітах не прошено і не повідомлювано.

СКОНСИҐНУВАННЯ ПОЛІЦІЇ. ВІЙСЬКОВЕ ПОГОТІВЛЯ.

У великому числі сконсиґновано в Тернополі державну поліцію, яку приміщено на подвірю реальної ґімназії при вул. Коперника, напроти площі українського Сокола, де мало відбутися свято. Поліція стояла там весь час під повною зброєю. Загальну команду над поліцією мав підкомісар Кудеревич, що був до кінця свята. Заряджено навіть військове поготівля. Між учасниками свята увихалася весь час тьма тайних аґентів. Спокою, поваги і порядку ніде не нарушено і поліція не мала зовсім притоки до чинного виступу.

АРХІЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.

На цвинтарі, при так званій Монастирській Церкві на Микулинецькій вулиці розпочалася в годині під до десятої архієрейська Служба Божа, котру в отвертій каплиці відправляв Преосвященний Никита Будка, колишній учень тернопільської ґімназії, в асисті численного духовенства. Тисячі учасників стояло на цвинтарі мимо зливного дощу, що падав більше, як годину. Співав церковний хор з Тернополя.

ПОХІД.

По скінченні богослуження головний впорядчик походу п. Василь Бачинський, при помочі своїх заступників п. Осипа Гринкевича і п. ...чла Леня та ординерів впорядкував похід. Падав весь час дощ, але злива вже перестала. На чоло походу поставлено чету кіннотчиків під командою п. Майки, господаря з Гаїв Великих. Відтак йшла перша орхестра. У перших рядах походу йшли члени філіяльного виділу з головою проф. Бриковичем, делеґат головного виділу „Просвіти“ інж. Микола Творидло й оба тернопільські посли д-р Степан Баран та д-р Дмитро Ладика, колишній український державний секретар п. Олександер Пісецький і делеґати філій „Просвіти“. Похід ішов вулицями Острожського, Руською, Міцкевича, Качали, Сокола і Коперника на майдан Сокола. У певних відступах йшли духові орхестри разом 10 (Теребовля, Гаї Великі і Бірки Великі (злучені), Тернопіль (Міщанське Брацтво), Березовиця Велика (злучені „Сокола“ і читальні), Заруде, Настасів, Ладичин Купчинці, Денисів і Буцнів), граючи марші і українські пісні до маршу. Зорґанізовано чвірками ішло в поході після точного обчислення 8.000 не зважаючи на дощ і болото. Хідниками йшло щонайменше 4.000, бо з причини дощу і болота не всі станули в чвірки. Замикало похід понад 500 кіннотчиків на гарних рослих конях під командою п. Степана Волинця, господаря з Бірок Великих, що робив враження справдішнього старого козарлюги. При вул. Міцкевича станув у найдогіднішому місці начальник виділу безпеченства тернопільського уряду воєвідського з гуртом офіцерів і поліцийних комісарів, п. Жиборський, що весь час пильно слідили похід. Робив цей похід незвичайно імпонуюче враження, навіть на поляків і жидів, що після війни такого походу і такої величавої національної маніфестації ще не бачили.

АКАДЕМІЯ.

По уставленні членів походу, що трівав безперерви пять четвертин години, на великій площі „Сокола“ розпочалася академія. Було там щонайменше 10.000 учасників. Площа була битком набита, а решта мусіла відійти заперед воріт задля браку місця. На кінці площі уставлено велику естраду для обєднаних хорів і орхестр. Перед нею заняли місця чолові громадяни, між ними епископ Будка. Академію розпочали орхестри з Гаїв Великих і Бірок Великих (злучені) під управою п. Василя Жминдн з Гаїв Великих, а опісля орхестра з Теребовлі, найліпша на Поділлі, під управою п. Івана Козака. Вони відограли ряд музичних творів, зазначених у програмі. З черги виголосив гарну святочну промову, присвячену ювилеєві філії „Просвіти“, проф. Іван Галущинський, що змістом і виголошенням зробила помітне враження. Дальше співав обєднаний мішаний хор у числі понад 200 членів, зложений з хорів з ріжних читалень повіту (Гаї Великі, Березовиця Велика, Острів, Прошова, Довжанка, Ігровиця, Буцнів, Шляхтинці, Ходачків Малий і Тернопіль — церковний) під управою о. Михайла Осадци з Ходачкова Малого В. Безкоровайного „Народнім лицарям“. Дальше йшла декламація п. Михайла Волинця, молодого господаря з Бірок Великих — „Каменярі“ Івана Франка, що виголошена незвичайно сильним голосом і з повним зрозумінням зробила на присутніх велике враження. Вкінці слідували співи обєднаного хору — Леонтовича „Народні пісні“, — Штольца „Альпейський ріг“ — увертура духової орхестри „Сокола“ і читальні „Просвіти“ з Березовиці Великої, а на кінець Мединського „Шуміли верби“ і Колесси „Гагілки“ під управою п. Михайла Анткова, господаря з Острова і о. Михайла Осадци.

ПРИВІТИ.

Перший привитав довшою промовою від головного виділу „Просвіти“ його делеґат інж. Микола Творидло, опісля також довшою промовою п. Блянка Баранова від філії „Просвіти“ імени Маркіяна Шашкевича на львівський повіт. Врешті витали свято делеґати сусідних філій „Просвіти“ відповідними промовами, а то д-р Арсен Тригубчак від філії в Скалаті, п. Олександер Пісецький від філії в Грималові, п. Федь Когут від філії у Збаражі, д-р Стефанишин від філії у Зборові і д-р Антін Заплітний від філії в Теребовлі. На конець д-р Микола Меленишин відчитав спис привітів, що наспіли на свято від філій „Просвіти“ в краю, а саме: Богородчани, Бібрка, Броди, Бучач, Дрогобич, Калуш, Львів-місто, Рава Руська, Рогатин, Сколе і Солотвина, від т-ва „Сільський Господар у Львові, від о. Плятона Карпінського, пароха з Острівчика коло Теребовлі, від президента окружного суду в Коломиї, д-ра Станислава Дроздовського і від місцевих українських установ. Свято закінчилося в 3-ій годині відспіванням національного гимну, якого слова неслися далеко з грудей десяти тисячів учасників. На щастя, в часі академії не падав дощ. Ціле свято зробило на всіх учасників величезне враження і всіх піднесло на дусі.

СПІЛЬНА ТРАПЕЗА В БЕСІДІ.

Після скінчення академії, відбувся в кімнатах Української Бесіди скромний спільний обід, в якому взяв участь гурт місцевого громадянства, епископ Будка та делеґати філій; усіх учасників було около 70. Виголошено там низку промов, між якими замітною була довша промова Преосвященого Будки про потребу поширення діяльности читалень „Просвіти“ по селах і на спортову ділянку, щоби в цей спосіб пригорнути молодь до нашого громадянського життя і виховати її на свідомих і карних членів української нації.

С. Б.

Не забувайте про тих, що в боротьбі за кращу долю Народу стали інвалідами. Жертвуйте в хосен українських інвалідів!

З життя українського пласту на еміґрації.

Українська молодь, яка опинилася на еміґрації, в самого початку свого перебування на чужині почала організуватися у пласті й тим продовжувати діяльність, розпочату ще на Україні (чи то в Київі, Камянці, Білій Церкві, чи то у Львові).

Першою українською організацією на еміґрації була Українська Скавтова Орґанізація (УСОР) в Празі, заснована в 1920 р., а трохи згодом повстали пластові орґанізації у таборах інтернованих (Ланьцут, Вадовіце, Каліш) і в інших осередках еміґрації (Тарнів).

Тому, що в Чехословаччині найбільше скупчилося української молоді для студій на високих і середніх школах, в осередках української еміґрації (Прага, Подебради та Ржевніце) пласт найкраще розвивався. Засновано навіть Українську Пластову Команду в ЧСР для кермування еміґраційним пластом у Чехословаччині та для звязку з Верховною Пластовою Командою у Львові, якій підлягав український пласт на еміґрації. Та, на жаль, цей звязок урвався. Як ще перед десятьма роками (1920) зліквідовано український пласт більшовицькою владою на занятих нею землях, так у м. р. розвязано пласт на українських землях у Польщі.

Українські пластуни та пластунки за межами своєї батьківщини, які до ліквідації польською владою українського пласту не творили окремої орґанізації, рішили тепер створити всеемігрантську пластову орґанізацію. На свому зїзді 2-го листопада 1930 в Празі, на якому були умандатовані представники українських пластових частин з Праги, Ржевніц, Данціґу та ін., постановили утворити статутарне товариство — Союз Українських Пластунів Еміґрантів, вибрали тимчасову Команду С. У. П. Е, якій доручено представити на затвердження Краєвому Урядові в Празі проєкт статуту, наладнати звязок з усіма пластовими орґанізаціями на еміґрації та скликати установчий зїзд С. У. П. Е. Всю цю підготовчу працю тимчасова команда виконала (статут С. У. П. Е. Краєвим Урядом затверджено) і тепер на 7. червня 1931 скликає до Праги зїзд, який має розпочати нову сторінку життя українського пласту на еміґрації.

Треба сподіватися, що вибрана на цьому зїзді команда С. У. П. Е. зі щирим запалом буде виконувати свої завдання, досягне приняття українського еміґрантського пласту до Міжнародного Бюра в Льондоні, а під її проводом українські пластуни на еміґрації і надалі розвиватимуть свою діяльність, зберігаючи славні традиції українського пласту.

С. Б.

За океаном.

Український тиждень у Ню Йорку.

В першій половині травня ц. р. нюйорські англьо-саксонські часописи принесли таку новинку: „Український тиждень, перший з цілої низки програм, приготованих недавно організованим товариством „Про Америка", яке складається із жінок чужого походження, розпічнеться 14. ц. м. в Гренд Сентрел Пелес. Тиждень почнеться гостинним приняттям для п-і Марії Скубової, предсідательки української секції. Музичну часть програми виконає Українська Симфонічна Орхестра під управою п. Михайла Гайворонського. Танки відбудуться заходами танцюристів школи Авраменка". У звязку з цею новинкою слід зазначити, що минулої неділі ґазета „Ню Йорк Геральд-Трибюн" помістила обемисту статтю про українське мистецтво, а головно про українські вишивки, і при цій нагоді подала просторі інформації про Українську Жіночу Громаду в Ню Йорку та про п-ню Скубову, завдяки котрій оцей тиждень уладжено на виставі в Ґренд Сентрел Пелес.

Вечір українців у Сиракюз для американців.

Завдяки довгій праці українського католицького пароха о. Е. Сидоряка і його родини відбулася 18. квітня ц. р. в Українській Галі при Вест Феет Ст. українська вечеря для сотні визначних сиракюських громадян, суддів, професорів, учителів і студентів університету. Гості прибули під проводом Мр. Говела з коломбійського університету, котрий займається уладжуванням т. зв. „Ріконсіліейшен трип", себто зібрань для пізнання характеру чужинецьких груп у Злучених Державах. Гості дістали друковану програму вечора із списом страв і з проектованими розривками. Свято розпочав о. Сидоряк благословенням паски. Опісля в часі вечері йшли точки: дует на скрипці (молодий Володимир Сидоряк) і на фортепяні (п-на Ольга Сидоряківна); українські народні пісні (відіграв кружок мандолінистів). Привіт гостям сказав адвокат Іван Пиcнак як товстмастер. Відтак відспівав церковний хор під проводом учителя Климка церковні і народні пісні. П-на Юлія Дроздяк представила штуку писання і крашення писанок при поясненні п-ни Ольги Климко. Танцюристи із школи Авраменка просто полонили публику своїми танками: „гречаники", „запорожський герц", „козачок подільський", „коломийка". „Гречаники" відтанцювала 4-літня дівчинка, а на закінчення відтанцював „гуцулика" Степан Сидоряк. Для осягнення цілковитого успіху вечора треба ще було промовити до зібраних. Цю ролю сповнив удачно д-р С. Демидчук з Ню Йорку, впровадивши зручно гостей в історію української культури від передхристіянських часів, а скінчивши на зазиві, щоб американці зорганізували комітет для оборони українського народу перед переслідуваннями. Апель трапив до серць слухачів, бо розпочалися запити і дискусія (очевидно в англійській мові), що затягнулася до пізної ночі. Гості дістали писанки, мистецькі летючки (програма балету Авраменка по англійськи, з поясненням його підкладу), а для університетської бібліотеки передав гром. Демидчук книжку „Україна" д-ра Рудницького, дальше місячник „Юкрейн", виданий в 1918 році, „Юкрейнієн Рівю" і „Несторієн". Вечір у Сиракюз треба вважати за важний крок на шляху до освідомлення американської огиненої публики про Україну і

І вздід

Шкільна орхестра в Шикаґо під проводом українця добула першенство.

Дня 15. квітня ц. р. відбувся остаточний вибір побідної шкільної орхестри, яка має заступати місто Шикаго підчас контесту в червні. До остаточної компетиції допущено сім орхестр і вони грали перед провірочною комісією. Вибір комісії впав одноголосно на шкільну орхестру з Геррисон Гай Скул, якої капельником та інструктором є наш відомий музик, капітан Іван Барабаш. Ця шкільна орхестра є музичним чемпіоном міста Шикаґо на 1931 рік. Про успіх орхестри і признання для її провідника помістили статейки всі шикаґовські часописи.

—o—

ОСТАННІ ВІСТИ

ПРИСУД У РОЗПРАВІ ЗА ПІДПАЛ.

Дня 10. червня вечором запав присуд у процесі молодих українців зі Збаращини, яким закидали державну зраду наслідком приналежности до УВО та за підпали. На основі ухвали присяглих суддів, які потвердили поставлені питання в справі всіх обвинувачених, запав такий присуд: **Василь Процишин (§ 58, дальша участь і підпал) 8 літ тюрми, Богдан Гевко (те саме) 4 роки, Ярослав Романишин півтора року, Лука Ґелещук півтора року, Марія Гевко 1 рік тюрми.**

ПІД ЗАКИДОМ ШПІОНАЖІ.

ПАТ повідомляє: В Тернополі дня 9. червня перед окружним судом відбулася розправа проти Кар. Шиманського (псевд. Сокіл) за шпіонажу. Шиманського засудили на 3 роки тюрми із зарахуванням слідчої вязниці, а після відсидження кари на видалення з Польщі.

„ЗА ЗАБУРЕННЯ ПУБЛ. СПОКОЮ".

ПАТ повідомляє з Тернополя: Постерунок поліції в Таврові (пов. Бережани) виготовив у часі від 27. березня до 2. червня ц. р. чотири карні донесення за забурення публ. спокою та ставлення спротиву на гр.-кат. пароха в Таврові о. Теодора Петрицького. Від себе додає згадана аґенція, що о. Петрицький свого часу був уже засуджений за § 153 і 112 на 3 місяці вязниці з відложенням кари на 5 літ.

В ЧОМУ ОБВИНУВАЧУЮТЬ Б. БЕРЕСТЕЙСЬКИХ ВЯЗНІВ?

Слідчі акти в берестейській справі слідчий суддя Демант відіслав прокуратурі окружного суду в Варшаві. Дня 10. червня пос. Вітос переглядав акти слідства. Слідство проти бувш. берестейських вязнів обняте під кутом плянованого збройного приготування. Ініціяторами його й організаторами були нібито б. берестейські вязні.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 9·02·00—9·03·00, канадійський долар 8·92·00—8·93·50, чеська корона 0·26·25—0·26·50, австрійський шілінґ 1·25·00—1·25·50, румун. лей 0·05·00—0·05·50, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·75—1·72·00, фунт штерлінґів 43·25·00—43·60·00, радянський червінець 0·00—0·00, німецька марка 2·11·50—2·11·60

Золото: 20 корон 36·70·00—37·00·00, 20 франків 35·50·00—36·50·00, 20 німецьких марок 00·00·00—00·40·00 10 російських рублів 46·50·00—47·00·00.

Срібло: Австрійська корона 0·33·00—0·33·50, 5 австрійських корон 0·00·00—0·00·00, австрійський фльорен 0·90·00—0·95·00, російський рубель 1·50·00—1·60·00, копійки за рубель 0·75·00—0·80·00.

СКАСУВАННЯ СТАНИСЛАВІВСЬКОГО ТА ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ВОЄВІДСТВА.

Комісія для усправнення адміністрації при президії ради міністрів приняла проект нового адм. поділу держави. Проект цей на днях предложать урядові. Що торкається Сх. Галичини, те проект касує два воєвідства: тернопільське та станиславівське, а їх агенди передає львівському воєвідству.

ПОС. БОГОМОЛОВ МАВ ВІДЧИТ В АНГЛ. ПАРЛЯМЕНТІ.

Бувш. більшовицький посол у Польщі, а тепер радник більшовицького посольства в Льондоні, Боґомолов, виголосив 22. квітня у комісійній салі англ. палати громад відчит для послів-лейбуристів про пятилітку. Відчит видрукували в кілька тисяч примірників і зазначили, що він відбувся в палаті громад. Консерватисти внесли інтерпеляцію в тій справі, щоби устійнити, наскільки посли можуть користуватися будинком палати громад для відчитів.

(ПАТ додає від себе, що ця інтерпеляція ставить на денному порядку справу ведення односторонної аґітації під охороною парляменту, толерованої досі, не лише більшовицької, а й української.)

З подвигів п. Опалі.

Причинок до незавидного положення нашого шкільництва.

Візитатор Львівської Кураторії п. Опаля, відомий нашому громадянству з того, що цілою душею ненавидить українське слово й учителя, дав нам про себе знати такими фактами:

У Мшані, городецького повітту, є 7-кл. мішана школа, очевидно польська, хоч у селі сильно переважають українці. Перед двома місяцями поїхав п. Опаля на візитацію. Тому, що його педаґоґічні і фахові (по фаху — кажуть — має російську середню школу і писав у ґеометра) відомости марненькі, він хапається дешевої роботи, бо вдаряє на всіх візитаціях майже в цілости в політично-народовий сентимент. Так було і в Мшані. Учителька щось питає маленьку дівчинку, яка замість „ale" каже „але". Почувши страшний український звук, п. візитатор утікає з кляси мов бішений. На учит. конференції наказує всім українським дітям дати з польської мови недостаточний поступ, бо „з таких виростуть ґрупи інтеліґенції, яка нам приносить шкоду". Ось так налаштовує „współżycie" на провінції відпоручник Львівської Кураторії. Ми знаємо, що п. Опаля має безпечні плечі, але всеж до шкільної влади маємо претенсії, щоби надзір над вихованням нашої дітвори поручала педаґоґам, а не побитим сліпотою шовіністам.

Другий факт (з тактичних причин промовчуємо місце й назвища, але як буде треба, то їх виявимо): Інспектор називає перед дитиною: „руска" мова. Дитина каже: „Пане інспектор, ми не москалі — ми українці, тож наша мова українська". Інспектор перервав візитацію, а до учителя заявив: „Już wiem, jaki tu duch panuje, dalej wizytować nie potrzebuję". Не помогли вияснення учителя, що це не його вина, бо все населення послуговується лише назвами: „український, українці". Ми певні, що буде нова жертва перенесення на захід, або й ліквідація школи.

Думаємо, що хіба найвища пора, аби шкільна влада не висилала більше до наших сіл таких візитаторів, як п. Опаля. Пора також скінчити з тим „ruski" і шанувати волю більшости.

—o—

З українського життя на еміґрації.

Свято Франка в Брні (ЧСР.).

Пятнадцяті роковини смерти Ів. Франка відсвяткувала тутешня кольонія дня 28. травня товариськими сходинами та скромним святом. Скромне воно було тому, бо на це склалися причини ріжного змісту. Бувало, що на подібних академіях були й музичні продукції, котрі прикрашували цілу програму. Цим разом їх не було, хоч охочих до музики між студентами не бракло.

Свято зачав своїм рефератом проф. Калічак. Оригінальний зміст реферату скривав не одну добру думку й раду, на котрі наша суспільність привикла дивитися через окуляри з 1848 р... Тіловиховними вправами, невтомною працею виховувати нам духово молодь, а не романтичними кличами, що вічно повторюються і народньому життю не можуть дати ні сили ні гарту. Пусті фрази, банальні і змістом убогі промови нагнати в дубину, а взятися до такого діла, від котрого набиваються мозолі. Силу, розмах і тверду основу дати народній праці, бо такої вимагає сучасна доба, котра є автоматизуванням люкських рук і розуму.

Декламацію „Каменярі“ виголосив студ. Коссак. Вона могла принести більше хісна, якщо будаб виголошена по рефераті з малим перестанком, бо попередній реферат рішучо вимагав того, щоби учасники над ним застановилися й розібрали.

Третьою й останньою точкою був відчит студ. Барусевича. Шкода, що він за багато був переплітаний патріотичними фразами.

Скромне це свято закінчено народніми гимнами.

Дуже невідрадним явищем у нас є те, що тутешній хор, котрий міг узяти участь у святі, а не взяв, є під впливом деяких за багато амбітних одиниць, котрі гуртовій праці тайно перешкоджають, кидаючи під ноги колоди тим, що цій праці дають почин, хосенну раду й вільний свій час. Цю болячку треба вже раз вирізати, бо особисті амбіції, негодування, поодинокі обмови, нещирість, високопатріотичні клечі і плявучі з них настрої не принесуть нашому народові ніякого хісна, тільки шкоду.

К.

НОВИНКИ

— **Українська робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, Коперника 16. II. пов.**

— **Позір, Збаражчина і Новоселеччина! Ювилейне Свято в честь** Його Ексцеленції Митрополита Андрея Шептицького відбудеться дня 13. червня 1931 р. у Збаражі: 1) В год. 10·30 в церкві Успення Пр. Діви Марії **Служба Божа** в наміренні Ювилята. 2) В год. 15. в салі Українського Дому **Святочна Академія.**

— **Заходом І-го жін. звена Т-ва Наукових Викладів ім. Петра Могили** відбудеться від 13-го до 21-го ц. м. у домівці Медичної Громади в Академічному Домі **ярмарок вишивок** при ласкавій помочі Вп. Пань М. Рудницької і Л. Кордюкової та товаришок. — **Відкриття ярмарку** відбудеться дня 13-го в год. 19. при ласкавій співучасти Вп. п. Вергановської Олени та Вп. п. Янова. 2229

— **До ювилейного здвигу молоді.** Як відомо, в неділю 14. червня 1931 р. в год. 4-ій пополудні відбудеться у Львові на площі Сокола-Батька за стрийською рогачкою **ювилейне свято молоді** шкіл і захоронок „Рідної Школи“, в якому возьмуть масову участь діти і молодь не тільки зі Львова, але й із краю. — Свято це викликало велике зацікавлення серед українського громадянства. Білети по ціні: 2 зол. за місце до сидження, 1 зол. вступ на площу, а 50 сот. для дітей і військових можна раньше набути в книгарні „Рідної Школи“ у Львові, вул. Сикстуська ч. 20 (дім „Нар. Гостинниці“), а в день свята на площі при касі від год. 2. пополудні.

— **Нові українські кооперативи.** Рішенням Дирекції з дня 13. травня 1931 р. принято в члени РСУК такі кооперативи: 1) „Сила“, госп.-спож. кооп. з обм. відп., Грабів (пов. Долина), 2) „Районова Молочарня“, кооп. з обм. пор., Жовква (пов. Жовква), 3) „Районова Молочарня“, кооп. з обм. пор., Журів (пов. Рогатин), 4) „Районова Молочарня“, кооп. з обм. відп., Романівка (пов. Теребовля).

— **Нові подвиги вшехпольської молоді в Познані.** Пишуть нам: Золота молодь знад Варти і знад Полтви порозумілися. Методи, практиковані у Львові, перейшли й у Познань. Нагінка на наших студентів у Познані з кожним днем кріпшає. Дня 4. червня ц. р. влаштувала к. Чорноморе-Познань комерс з нагоди чотирьохліття свого іствування. Коло 4. год. рано, коли присутні почали розходитися, впала на салю розюшена група корпорантів, якої частина вже від 11. год. пила в сусідній кімнаті і провокувала Чорномор. ців вигуками, які не надаються до повторення на цьому місці. Провідник намагався „нінейшем розвйонзаць то зебране сволочи українськей“, але коли на салі явилася поліція, покликана господарями комерсу, скрутився разом з товаришами, щоби сховатися за буфет, а кількох „героїв“ намагалося вискочити через отворені вікна. Треба було втягати їх за ошивку й за вуха, після чого ціле присутнє товариство відпровадило „бойовиків“ до комісаріяту. При протоколі показалося, що організатори нападу — це знані на познанському ґрунті вшехпольські провідники студентства.

— **З українського наукового життя за кордоном.** Дня 12. червня ц. р. в салі берлінського університету відбудеться виклад проф. Українського Наукового Інститу в Берліні д-ра Мірчука п. з. „Фільософія Масарика“.

— **З хроніки вбивств.** В Липівці, пов. Перемишль, найдено на дорозі трупа 28-літнього господаря Миколи Лехоцького, якого хтось убив штилетом. Поліція арештувала Миколу Оліярчука, бо підозрівають, що це він убив Лехоцького через особисті порахунки.

— **Ще жертви артилерійських гранат.** У Красній (Зборівщина) робітники Микитин і Гумени при шарварковій роботі найшли гарматні стрільна. Вони взялися розбирати ті стрільна. При вибуху згинув Микитин, а Павло Гумен тяжко ранений.

— **Жнива смерти на Волині.** Ріка Стир рік-річно забирає чимало людських жертв. І тепер, лише почалося купання, як уже втопився хлопець і робітник. Одначе щорічні жертви мало кого турбують, і нічого не робиться для того, щоб запобігти лихові.

— **Летунська катастрофа.** Підчас летунських вправ у Грудзьондзу впав із літаком поручник пільот Костішевський. Пільот згинув на місці, літак розбитий.

— **Вистава французького мистецтва в Празі.** „Умелецка Беседа“ в Празі улаштувала в своїх льокалях виставу французького мистецтва. На цій виставці можна оглядати твори малярів і різьбарів, графіків і рисівників париської Академії Мистецтв. Усіх експонатів виставлено 600, які репрезентують творчість 100 французьких мистців від 1900 року до 1931 р. На увагу заслуговує факт, що париська Академія Мистецтв прислала на виставу в Празі твори тільки тих мистців, які ще живуть. Вистава вже відкрита в „Обецнім Домі“ та в „Беседнім Домі“ на Малостранськім Наместі, а буде відкрита до кінця місяця липня. На святі відкриття вистави промовляв французький поет і критик Андре Сальмон.

— **Зїзд безбожників у Москві.** У Москві відбувається зїзд представників організації безбожників. Предсідник зїзду Лукашевський у промові заявив, що 1928 р. Союз Безбожників мав 200.000 членів, а тепер має 5 міліонів членів, з того 640.000 в самій Москві. На Україні є півтора міліона зорганізованих безбожників. Цей Союз Безбожників має 58 музеїв, 120 колгоспів, 81 атеїстичних вищих шкіл.

— **Бувша цісарева Зита у Ватикані.** З Риму подають, що б. австрійська цісарева Зита приїхала до Риму і була на авдієнції у папи. Яка ціль — невідомо.

— **Автомобілева катастрофа в ЧСР.** На шляху Прага-Карльсбад розбився автомобіль, яким їхав адвокат д-р Гібнер з трьома дамами з Праги. Д-р Гібнер і шофер Ґотштайн згинули на місці, а три дами вийшли з катастрофи майже здорові.

— **Затонула підводна лодка.** З Льондону прийшли вісти, що англійська підводна лодка „Посейдон“ зіткнулася з торговельним кораблем і затонула. Із залоги підводної лодки урятували 31 осіб, а 18 моряків затонуло. Трупів не вдалося добути.

— **Самовбивства серед фабрикантів.** В Пуркерсдорфі в Австрії підрізав собі горло бритвою і помер колись багатий фабрикант лікерів Ришард Вестфрід. Причиною було те, що його фірма збанкротувала і мала 400.000 шілінгів довгу. — В австрійськім місті Вельсі застрілився через банкротство власник фабрики Роберт Блюм.

З судової салі.

ПРОЦЕС ЗА ДЕРЖАВНУ ЗРАДУ В КОЛОМИЇ. Дня 9. ц. м. в коломийській суді закінчився процес проти **Богдана Білинського**, заступника посла УСРП зі Станиславівської округи, обвинуваченого в злочині державної зради § 58. Судді присяглі 7 голосами заперечили вину Білинського і підсудного звільнили.

Дописи.

ГРИМАЛІВЩИНА. (Похід на могили поляглих. — Два реферати п. В. Бачинського). Дня 1. червня, в перший день Зелених Свят, відбувся у Грималові **традиційний похід на місцеве кладовище для вшанування памяти поляглих, котрі там спочивають.** Після Богослуження рушив в 11 год. многолюдний похід з церковними хоругвами і місцевим парохом о. сов. Процйком на чолі зпід церкви на кладовище, віддалене около 1 км. від міста. При сприяючій погоді **явились на свято у великій скількости селяни з доколичних сіл. З піснею „Святий Боже“, співаною в добрім маршовім темпі під проводом місцевого диригента п. Павлусевича, посувався похід у карних лавах завдяки упорядкуванню його д-ром Білецьким. Несено більше вінців, між якими велике враження робив терневий вінець з національними лентами. Грою красок відбивали ряди хористок у дуже гарних народніх строях. На кладовищі відспівано під загальним пропамятним хрестом, украшеним в жовто-сині прапори, панахиду. По панахиді виголосив знаменитy, повну ядерних думок та огненого пориву промову п. Василь Бачинський, запрошений на це свято з Тернополя. Коротка промова бувшого старшини УГА, була так уміло й переконуючо виголошена, що викликала величезне враження і не на одному старому поморщеному мужеському лиці витиснула сльозу спомнинів, а у всіх велику віру в будуче. По промові відспівав мішаний хор з повним чуттям стрілецьку пісню „Видиш, брате мій“. На цвинтарі зібрано на фонд інвалідів Української Армії квоту 46 зол. 50 сот. Після відправлення панахиди на поодиноких стрілецьких могилах розійшлись учасники в похіднім порядку домів. Замітна річ, що вся місцева українська інтелігенція взяла враз зі своїми родинами участь у святі, і то в комплеті, що досить рідко можна у Грималові при ріжних того роду нагодах зобсервувати. — На запросини п. А. Лісецького відбув п. В. Бачинський дві поїздки на села Грималівщини, а саме до Зеленої і Паївки, де в місцевих читальнях виголосив дуже інтересні кількагодинні реферати на актуальні теми. Масова присутність селян ріжного віку і полу була йому нагородою за труд. — Загально можна сказати, що від недавнього часу і в Грималові і в околиці починає живіше йти національне життя. Є надія, що ця надзбручанська смуга вирветься [illegible] зі своєї історичної оспалости та [illegible] свідомі округи.**

Учасник.

СПОРТ

Пролом — Станиславовія 4:4 (1:2).

Змагання за мистецтво Б-кляси, розіграні в неділю 7. ц. м. В першій половині дещо більше з гри мала Станиславовія, в другій натискує сильно Пролом і при стані 4:1 для Станиславовії вспів таки вирівняти. Ворота для Пролому стрілили: Новицький 3 і Якібчак. Суддя п. Клямер.

Гакоаг II. — Пролом II. 4:2. Суддя п. Серафіні.

Мистецтва в Австрії.

Розгривки за мистецтво копаного мяча в Австрії вже покінчені (з виїмкою двох змагань). На цей рік мистецтво здобула вперше Вієнна, звана у Відні „вічним кронпринцом“, бо добизалася того мистецтва повних 37 літ. (Вієнна — найстарший спортовий клюб у Відні; клюбова її барва: жовто-синя). Після Вієнни (29 пунктів) іде Адміра (27 п.), потім Рапід (26 п.), а дальше Австрія (19 п.), Вакер, ВАЦ, Ніхольсон, Спорт-клюб, ФАЦ і Слован, котрий спадає знову до II. кляси. Місце віденських чехів займе Бріґіттенауер Атлетік Клюб (БАЦ).

Мистецтва Мадярщини.

Мистецтва копаного мяча на Мадярщині покінчилися тим, що титул мистця на цей рік здобув знову клюб Уйпешті (на 22 зм. 35 пунктів). За ним ідуть Гунґарія (давній МТК), Бочкай, Ференцварош, Немчеті, III. Округа, Шабарія, Вашаш, Будай 11. Кішпешт, Баштія, Печ-Баранія.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ВОЛОДИМИР ТРУШ, б. директор І. польської гімназії у Станиславові, б. талергофський вязень, помер, скошений недугою серця і нирок, 6. ц. м. у Станиславові в 62 р. життя. — Покійний, причислюючись до русофільського табору, виявляв як довголітній учитель математики й фізики в І. гімназії у Станиславові (від 1899 р.), а при кінці як її директор (рр. 1925—1930), незвичайний такт супроти підчиненого собі учительства й молоді. Був супроти всіх і завсіди однаковий: учинний, людяний, товариський, тому не диво, що тішився загальною симпатією. До українців, не зважаючи на розходження, ставився завсіди коректно і мав між ними багато горячих і вдячних прихильників. — В. Й. П.!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 4., 5., 6.VI. 1931 р.: масло десерове 3·20, експортове 3·30 зол., в дні 8., 9. і 10.VI. масло десерове 3·10, а експортове 3·20 зол.; літра молока 23—24 сот.; літра сметани 1·30 зол.; копа яєць 4·60 зол.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Іван Івашко: УКРАЇНСЬКА ЕМІҐРАЦІЯ. огляд української іміґрації в Зєдинених Державах Америки. Ціна 25 сотиків, Львів 1931. Наклад автора. Стор. 40. Львівська Новочасна Друкарня.

Олесь Топаз: ЗЕМЛЯ і СОНЦЕ. поезії, Прага 1931., літографія, стор. 48.

Антін Павлюк: ЛІРИКА. літографічне видання, Прага 1931., стор. 64.

ЖУРНАЛИ

САМОСТІЙНА ДУМКА, журнал літератури, науки та громадського життя, Чернівці, травень 1931. Число 5. Рік І. Зміст: В. Сімович: Із поетичної спадщини Маковея; П. Стах: Вперед; У. Кравченко: Вірш; Ярослав Ярий: Мельодія Гамору; Хризантема Сім зіль: Ходімо спати; Р. Стефанович: Чорногора; С. Черкасенко: Скептик; Осип Дуда: Повінь; Р. Ясенко: Нова політика на застарілий взірець; В. Душилевич: Про психоаналізу; Ольга Дучимінська: Уляна Кравченко; Д-р Ост. Грицай: З европейського мистецтва; Бібліоґрафія; Олена Степанів: „На передодні великих подій“; А. Крезуб: „Партизани“; Ол. Бабій: „Перші стежі“ (С. Лакусти); Ян Слявік: Руска влада а украінске гнуті пред световов вальков (В. Сімовича).

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований орґан українського протиалькогольного і протинікотинного руху. Видає Т-во „Відродження“ Львів Ґродзіцьких 4. Ч. 5. за 15. травня 1931. З друкарні Шпильки, Яворів.

SLOVANSKY PREHLED Sbornik pro poznavani politickeho zivota slovanskych statu a narodu. Nr. 5. Kveten. 1931.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:
Четвер, 11. червня, година 7.30 веч. „Весілля в Голівуді“.
Пятниця, 12. червня, година 7·30 веч. „Мазепа“, опера Чайковського.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Четвер, 11. червня, година 7·30 веч „Що хочете?“ комедія Шекспіра“.
Пятниця, 12. червня, година 7·30 веч. „Що хочете?“ комедія Шекспіра“.

Малий Міський Театр:
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Він і його сестра“ (Власта Буріян, Анні Ондра).

КАСІНО: Звукова фільма „Таємний Джеймс“.

КОЛЬОСЕИ: Нечинне.

ЛЕВ: Звукова фільма „Геть із панчішкою!“. „Всі на чердак!“

МАРУСЕНЬКА: Звукові фільми „Гальо! тут говорить Яроші“! і „Гаі-Тянг“.

ОАЗА: Звукова фільма „Дівча з Монтпарнасу“.

ПАЛЯС: Звукова фільма „Чоловік, що шукає вбивника“.

ПАН: Звукова фільма „За океаном“ (Моріс Шевальє“).

ПАСАЖ: „Бич права“ (Собака Кльондайк) і додатки.

ПРОМІНЬ: „Залізна маска“ (Фербенкс).

ФАТАМОРГАНА: „Жар кохання“ (Грета Ґарбо).

ХИМЕРА: „Біле пекло“, „З тюрми на престіл“.

СТИЛЕВЕ: „Ідіот“ (Л. Чаней) і Бастер Кітон.

УТІХА: „Опирі степу“ (Кен Мейнард). „Паперовий коханок“.

Програма радіо.

Четвер 11. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·00 Грамофонові плити. **Вильно** (368,1) 12·35 Шкільний поранок. **Льондон** (356,3) 14·00 Радіоорхестра **Берлін** (419) 16·30 Солісти: Марія Цвайґ, Фрай і Клянт. **Рим** (441,2) 17·00 Солісти. **Прага** (486,2) 21·30 Празький квартет. **Відень** (516,4) 12·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) 17·35 Гітари. **Харків** (937,5) 20·30 Концерт. **Ленінград** (1000) 16·30 Концерт.

Пятниця 12. червня. 1931.

Варшава (1411,8) 18·00 Концерт. **Льондон** (356,3) 14·15 Концерт. **Берлін** (419) 16·30 Концерт. **Рим** (441,2) 12·45 Легка музика. **Прага** (486,2) 13·30 Радіоорхестра. **Відень** (516,4) 15·20 Капеля Гавота. **Будапешт** (550,5) 17·30 Концерт солістів. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 15·00 Концерт.

Субота 13. червня 1931.

Варшава (1411,8) 16·00 Програма для дітей. **Льондон** (356,3) 20·00 Камеральна музика. **Берлін** (419) 18·55 Шкоцькі пісні. **Рим** (441,2) 17·00 Концерт. **Прага** (486,2) 18·25 Німецька авдиція. **Відень** (516,4) 12·00 Концерт. **Будапешт** (550,5) Орхестра. **Харків** (937,5) 15·00 Концерт. **Ленінград** (1000) 14·00 Концерт. **Париж** (1724,1) 16·30 Музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер 11. червня 1931.

11·58 Сиґнал часу, 12·10, 20·10 Метеор. комунікат, 12·15, 15·10, 15·45, 16·40, 17·10, 17·30 Грамофон, 14·50 Господ. комунікат, 15·25, 16·50 Відчит. 17·15 „Значіння систематичної образуючої праці в житті шк. молоді“, 17·35 Трансмісія з Катовиць, 18·00 Пісні романтиків, 19·00 Всячина, 19·40 „Чемність“ (балачка), 20·00, 22·15 Прес. рад. денник, 20·15, 22·20 Концерт, 21·30 Авдиція, 22·00 Діяльоґ, 23·00 Концерт мандолиністів.

Пятниця 12. червня.

12·10, 13·45, 17·10, 17·30, 19·20 Ґрамофон, 13·10, 19·55 Метеорольоґ. комунікат, 14·50 Господар комунікат, 15·25, 17·35 Відчит, 16·10 Авд. для хорих, 17·15 „Про звання учителя середніх шкіл“ (відч.), 18·00, 20·15 Концерт, 19·00 Всячина, 19·30 Літературна балачка, 20·00, 22·15 Прес. рад. денник, 22·00 Фейлетон, 22·20 Продовження концерту, 22·50 Почт. скринька, 23·00 „Ідемо на вакації“ (кабарет).

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооп. Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.
Болехів:
11. VI. „Життя Парижа“.
12. VI. „Мина Мазайло“.
13. VI. „Чесна Сузанна“.
14. VI. „Хмара“. 1873

Ігуменат монастиря св. Макрини у Львові, при вул. Потоцького ч. 95. подає отсим до відома, що цьогорічні 3-денні реколекції для Впв. Пань-жінок священичих і учительок зачнуться дня 3. липня вечором. Оплата за харч і мешкання денно 4 зол. — Зголошуватися найдальше до 28. червня. 2160 3–3

Зїзд абітурієнтів української гімназії в Коломиї з 1911 року. Прошу подати зараз свої адреси та відомі адреси товаришів. Зїзд проєктується на день 2. липня 1931 р. — За комітет: Марків Недільський — Коломия — вул. Мнихівка 89. 2228

Вступні іспити в державній українській гімназії в Перемишлі до кл. I. відбудуться дня 27. червня, до кл. II.—VIII. в днях 29. і 30. VI. ц. р. — Зголошення до дня 24. VI. включно. 2193 4—4

Епархіяльна Ґімназія (Малої Семинарії) в Рогатині оповіщає, що вступні іспити до І-ої кляси відбудуться дня 29. червня ц. р. а до II—VIII-ої кляси в днях 24. до 27. червня ц. р. 2203 3-3

Ґімназія гр.-кат. Малої Семинарії у Львові, вул. Сикстуська 39 а, оповіщає, що вступні іспити до І-ої кляси відбудуться дня 29. червня ц. р. а до VI, VII і VIII-ої кляси в днях 24. до 27. червня ц. р. 2203 3—3

У гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длуґоша ч. 17) вступні іспити відбудуться: до вищих кляс (II—VII) в днях 15–20 червня; до І-ої кляси — 26—27 червня. Початок завсіди в годині 9-ій рано. — Зголошуючися до іспиту письменно чи устно, треба предложити метрику уродження, останнє шкільне свідоцтво і посвідку щіплення віспи. Для учениць ґімназії є при ній інтернат. 2212 3—3

З Дирекції III. Держ. Учит. Семинарії. Вступні іспити на І. курс відбудуться в днях 23., 24., 25. і 26. червня ц. р. Зголошення приймається до 15. червня. До подань залучається: метрику, опис життя, свід. щіплення віспи, свідоцтво з 7 кл. народньої школи (вразі з 1 пів. року), свід. моральности (ті, що не ходили до школи). До іспиту треба привести українську і польську читанку з 7 кл., зшиток і олівець або ручку і перо. — **Вписи до І. кл. школи вправ** відбуваються щодня передполуднем у шкільнім льокалі (вул. Стшала ч. 3, недалеко трамв. перестанку на вул. Потоцького). 2227 1-2

Подяка. Заходом культурно-освітніх товариств відбулося в Ярославі дня 26. квітня свято Шевченка. Громадяни старинного города кн. Острожських над Сяном пересилають на наші руки прилюдну подяку всім учасникам, а саме ВП. гол. пос. М. Галущинському за його преґарну промову, висказану при загальному захопленні, ВПаням Божейко, Ціпановській і Ярковій, що перлами музики і співу прикрасили свято та Вп. Кашубинському за дуже дбайливе вишколення хорів. Слова глибокого признання належаться патріотичній ініціятиві та невтомній громадянській діяльности ВП. д-ра Володимира Гіліпінського, який поруч своїх обовязків та праці знаменитого правника, находить усе час, щоби дати почин, провід і бути душею українського Ярослава.

Виховне заведення для бездомних хлопців Братів Альбертинів при вул. Клепарівській ч. 15. приймає всякі направи та відновлювання мебдів, як політерування, виплітання та дороблювання недостаючих частин. У заведенні направляють: звичайні гнуті крісла, табурети, готицькі і фортепянові крісла, фотелі, бюрка, шафи, шафки на акти, столи, столики і т. п. Відбір і достава мебдів безплатно. Телефон ч. 19—27. 1—2

Свято Найсв. Евхаристії. В найближчу неділю т. є. 14. ц. м., в день Празника Найсв. Евхаристії відправиться в храмі Преображення св. Спаса Архієрейська Служба Божа в ½ 9. год. зрана. Після Богослуження, около 10. год. відбудеться торжественний похід до чотирьох престолів у Ринку. — На це церковно-народнє святкування проситься отсим уклінно всі наші П. Т. Інституції і Товариства прибути корпоративно, як і всіх вірних міста Львова і доокодичних місцевостей і явитися як на Архієрейськім Богослуженні так і в поході. — **Від Управи Храму св. Спаса у Львові.**

Товаришів, які 1901 року здавали матуру в академічній гімназії у Львові, просимо подати свої адреси. Товариський зїзд відбудеться дня 29. червня 1931 р. у Львові. — Зголошення адресувати: Станиславів, скритка 103. **о. Михайло Ганушевський, проф. Володимир Сілецький.** 2197 4–4

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 1538

ЯРЕМЧЕ. ПАНСІОН „РАЙ“ (у власній управі) гарно положений, поручає комфортові покої (водопроводи, постійна горяча та зимна вода, анґлійські кльозети, лазнички лише для гостей). Добірна кухня, на бажання дієтетична, під фаховим проводом п. Обжутової. Поміркованi ціни. 1990 3—6

АЛЬБОМ стрілецьких пісень Ярославенка на фортепян зі словами, коштує 10 золотих. 2012 9—10

МІШКИ на постіль, пудла на капелюхи, подорожні ремінці поручає, виробляє найдешевше робітня Барера, Пасаж Гавсмана. 2028 2—2

БЕРЕЗІВ НИЖНИЙ, КОЛО КОЛОМИЇ. Гарна гірська околиця, з лагідним підсонням, шпилькові ліси, купелі, водопад, дешеві мешкання і харчі. Інформації дає кооператива „Май“ в місці 2187 2-2

АБСОЛЬВЕНТКА українського семинара пошукує на час ферій заняття. Зголошення враз з поданням умов слати на адресу: Уряд парохіяльний в Черниляві, п. Яворів. 2217 2—3

БІДНА дівчина літ 18 українка з укінченою 7 кл. виділовою, уміє шити і вишивати, шукає місця поковної або до дітей при інтеліґентній родині. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „Бідна“. 2—3

МІСЬКИЙ УРЯД у РАДЕХОВІ прийме рахівничого до самостійного ведення міського книговодства на основі виданих спеціяльних інструкцій і реґулямінів. Кандидати предложать: свідоцтво уродження, польського горожанства, загально фахової освіти, спеціяльно з іспиту складеного в Тимчасовім Самоврядним Виділі у Львові, дотеперішньої праці, військової служби, поручення, знимку, виснення родинного стану, curriculum vitae, вимоги щодо винагороди. Речинець вношення подань до дня 25. червня ц. р. 2224

ПАННА з середньою та фаховою освітою пошукує заняття. Дуже радо на виїзд. — Зголошення до Адміністрації „Діла“ під „І. С.“. 2226 1-2

ВІДПОЧИНОК на селі (ріка, ліс, добірний харч) за 4—5 зол. денно. — Зголошення: „Школа“ до Адміністрації „Діла“. 2223

2 ПОКОЇ, кухня, новочасний комфорт, зараз до винайму. — Клушинська 12. Власник дому від 4—7 попол. 2220

В ДОРІ мешкання з кухнею або без до винайму. — Умовини подасть: Кокорудзова в Дорі, власна вілля. 2221

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Оператор Д-р Б. ЗОННЕНШАЙН
орд. у недугах вуха, носа і гортанки від 11–6. ЛЬВІВ, вул. Академічна 14. Інгаляторія. Рентґен. 2112 5–6

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 Пересвітлення Рентґеном.

ОПЕРАТОР
Д-р Д. САССОВЕР
ординує в недугах хірурґічних. Лікування жиляків
ЛЬВІВ, КОЛЛОНТАЯ 7. Тел. 38–31. 1953 16-30

Присилайте передплату!

АДВОКАТ
Д-р Антін Перегінець
відкрив і веде канцелярію
в СТАНИСЛАВОВІ
покищо при вул. Ґолуховського ч. 22. (давніше канц. бл. п. Д-ра Льва Бачинського). 2207 3—3

АДВОКАТ
Д-р Теодор Белей
з днем 9. червня 1931. відчинив адвокатську канцелярію в Тисмениці і веде її в домі церковного Брацтва (в ринку). 2206 3–3

Подяка.

Всім Високоповажаним Приятелям і Знайомим, що були ласкаві взяти участь у похоронному обряді нашої Матері бл. п. **Людміли Грушкевичевої,** складаємо отсим нашу найсердечнішу подяку.

Мелянія і Ярослав Грушкевичі, Софія й Іван Раковські, Марія Грушкевичівна.

НЕ ЖУРИСЬ ДІВЧИНО! — МАНДЛЬ направить за **1 зол.** брошку і кульчик, перстенець відновить аж диво! вул. Коперника 14 напроти кіна. 2100

Оголошуйтеся в одинокім укр. щоденнику „ДІЛО“!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.